

Morir de caqui

Més de 69 reclamacions procedents dels Països Catalans són tramitades per la recentment creada Oficina del Defensor del Soldat. Morts, suïcidis i lesions psíquiques són les principals denúncies contra l'Exèrcit espanyol.

Josep Ignasi Bros Chanca, natural de Benidorm (Marina Baixa), moria el 30 de desembre de 1988 mentre netejava una arma al regiment d'infanteria Mallorca, ubicat a la ciutat murciana de Lorca. Sa mare, Pilar Chanca, es nega a acceptar que ha estat un suïcida i així ho ha fet constar en la reclamació enviada a l'Oficina del Defensor del Soldat. «Va perdre la vida en acte de servei, perquè Josep Ignasi havia previst viatjar al seu poble per passar Nadal amb la seua família. Així ho va manifestar una hora abans del sinistre».

Tan sols en els sis mesos que compta de vida, l'Oficina del Defensor del Soldat, amb seu central a Madrid, ha rebut més de 69 queixes de familiars i soldats procedents dels Països Catalans. Aquestes reclamacions fan referència a problemes d'incapacitació després de la *mili*, accidents, morts, suïcidis i lesions psíquiques dels soldats. Segons dades del Ministeri de Defensa, l'any 1988 es van produir 1.724 accidents als quarters militars, dels quals 215 foren morts. 917 tingueren com a resultat ferits greus, 5 foren intents de suïcida i 24 persones es llevaren la vida mentre complien el servei militar. A més d'ocultar una sèrie ben notable de dades secretes sobre joves afectats per lesions psíquiques en concloure la *mili*.

Entre les consultes realitzades a l'Oficina del Soldat són freqüents casos com

500 soldats morts i 250 suïcidats en cinc anys només.

aquests: «FAA va intentar suïcidar-se fent explotar una bomba en les seues mans; a PPLJ li van trencar el timpà d'una bufetada; A.J.S. va denunciar les males condicions higièniques de la cuina del seu regiment, com a conseqüència d'un intoxicament massiu durant el Nadal de 1987; I.M.A.G. al·lèrgic, declarat apte; V.L.J.V., arrestat, es queixa de persecució d'un cap; M.G.V., fill mort en presó militar».

No obstant això, l'exèrcit ha començat a pagar els innombrables successos que constantment sofreixen els soldats. Un d'aquests s'ha fet públic recentment. És tracta d'un jove que obtindrà una indemnització de l'exèrcit superior als 7 milions de pessetes, a causa d'un tret que va rebre en

l'esquena mentre complia el servei militar a l'edifici del Ministeri de Defensa. Fins aleshores, Jesús Senén feia de model. La seua carrera, però, va quedar destrossada com a conseqüència de l'accident. Mai tornarà a la passarel·la.

PRESONS MILITARS

En l'informe anual del Defensor del Poble se sol·licita informació del Ministeri de Defensa sobre la mort d'un recluta, ocorreguda el setembre de 1988 quan complia el servei militar a València. Al soldat li sobrevingué la mort mentre complia un càstig imposat per un superior, consistent en alguns exercicis físics. Posteriorment, Defensa va dictar el

processament del seu comandament.

Segons aquest informe, altres queixes contenen la duresa en la instrucció que s'imparteix als centres militars i que atempten contra la dignitat del soldat. A les presons militars s'ha detectat que la majoria d'objectors empresonats es neguen a vestir l'uniforme de la presó, cosa que provoca l'arrest d'aquests en cel·les d'aïllament. Un intern de la presó d'Alcalá d'Henares el va partir al llarg de 50 dies.

Aquesta situació fa que el destí dels soldats no siga massa esperançador. Segons dades facilitades per l'Oficina del Soldat, quasi cada dos dies un jove mor mentre realitza el servei militar. Des de l'I de gener de 1980 fins a l'1 d'abril de 1985, 848 joves han perdut la vida a causa d'accidents ocorreguts en la *mili*. Segons les estadístiques oficials, el 40% de les morts es produeixen en accidents de trànsit. Malgrat això, el nombre més elevat és degut tant a la mala utilització com al deficient estat de les armes, explosius i material en general.

No resulta estrany el fet que més de 500 soldats hagen perdut la vida en successos d'aquest estil en els últims cinc anys. Tampoc deixen de ser tràgics els 250 soldats que es van suïcidar en tan sols cinc anys, mentre feien la *mili*, i els 250 casos de suïcidis frustrats. El compte, dissortadament, no s'ha tancat.

Teresa Violeta (Castelló)